

ИКОНОМИКАТА НА БЪЛГАРИЯ

МЕСЕЧЕН ОБЗОР

9/2017

Министерство на финансите на Република България • дирекция „Икономическа и финансова политика“

ISSN 2367-5012

Основни теми:

- » Краткосрочна бизнес статистика
- » Пазар на труда
- » Инфлация
- » Външен сектор
- » Финансов сектор
- » Фискален сектор
- » Табл. Основни икономически индикатори

Акценти

Краткосрочната бизнес статистика отчете смесени сигнали през август, след като оборотът в промишлеността се забави, промишленото производство и търговията на дребно се ускориха, а годишният растеж на строителната продукция остана непроменен спрямо предходния месец. В същото време, **доверието на потребителите** се повиши през септември по линия на очакванията за понижение на безработицата. Само **индикаторът за бизнес климата** се понижи, но пък **индикаторът за проследяване на икономическия цикъл** остана във фаза на подем, което предполага ускоряване на икономическия растеж в страната.

През септември **коефициентът на регистрирана безработица** се понижи с 0.2 пр.п. спрямо август и достигна 6.5%, което се дължеше на нарасналия брой постъпили на работа лица.

Потребителските цени, измерени чрез ХИПЦ, се понижиха с 0.2% през септември, за което основно влияние имаше поевтиняването на услугите през месеца. **Годишният темп на инфлация** се ускори до 1.3%, след като положителният принос от поскъпването при

храните и енергийните стоки нарасна. Базисната инфлация също се ускори до 0.5% на годишна база.

Излишъкът по текущата сметка за периода януари-юли бе 1 568.4 млн. евро (3.1% от прогнозния БВП). **Търговският дефицит** натрупан от началото на годината остана по-висок спрямо същия период на 2016 г., но положителният баланс при услугите се подобри. През юли бе наблюдаван значителен ръст на активите и спад на пасивите по **финансовата сметка**, което доведе до положително салдо от 368.1 млн. евро (0.7% от прогнозния БВП) за първите седем месеца на годината.

Годишният ръст на **кредита за частния сектор** слабо се ускори през август до 4.6%. **Среднопретегленият лихвен процент по кредити** за нефинансови предприятия продължи тенденцията си на намаление, като се понижи с 22 б.т., докато **среднопретегленият лихвен процент по срочни депозити** остана на равнището си от предходния месец.

Салдото по консолидираната фискална програма за първите осем месеца на 2017 г. бе положително, като достигна 2.2 млрд. лв. (2.2% от прогнозния БВП). Излишъкът бе формиран от превишение на приходите над разходите и при двата съставни бюджета – национален и европейски средства. ■

КРАТКОСРОЧНА БИЗНЕС СТАТИСТИКА

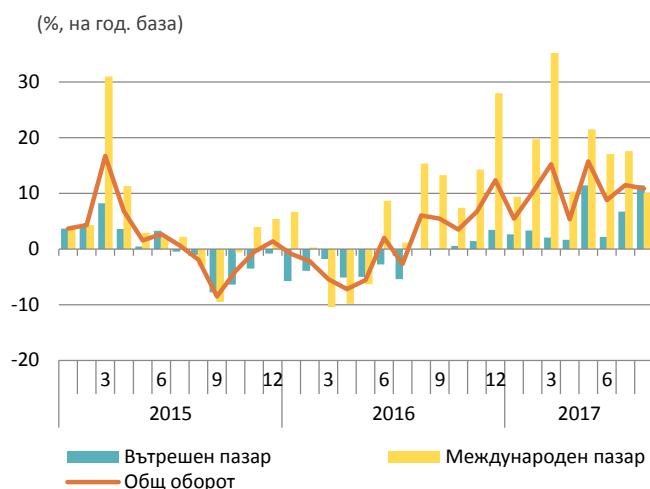
Растежът при **оборота на промишлените предприятия**¹ се забави до 10.9% на годишна база през август (11.5% през юли) в резултат на по-слабото представяне на промишлените продажби за износ (граф. 1). Последното се дължеше основно на динамиката при *производството на метални изделия, без машини и оборудване* и отчетеният спад при *производството на хранителни продукти*. Оборътът за износ се повиши с 10% на годишна база при годишен ръст от 17.6% през юли като основен принос за отчетения растеж имаше *производството на основни метали и производство на химически продукти*. Същевременно, растежът при оборота за вътрешния пазар се ускори до 11.5% на годишна база (6.8% през юли), подкрепен от сектори като *производство на основни метали и метални изделия, без машини и оборудване, производство на машини и оборудване, производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и добив на метални руди*.

Промишленото производство нарасна с 4.9% на годишна база през август (4.6% през юли), като растежът беше формиран от по-голям брой сектори в сравнение с предходния месец. Основен принос за отчетеното повишение имаше *производството на основни метали и производство на машини и оборудване*.

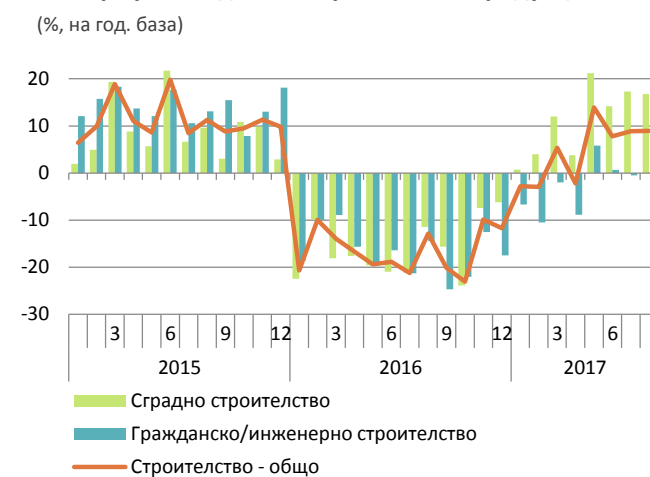
През август **индексът на строителната продукция** отчете растеж от 8.9% на годишна база, както и през предходния месец (граф. 2). Динамиката в сектора продължи да бъде движена от *сградното строителство*, което нарасна с 16.8% на годишна база, докато *гражданското строителство* се повиши с 0.1%.

Растежът при **продажбите на дребно** достигна 3.2% през август в сравнение със същия период на предходната година. *Търговията на дребно в неспециализирани магазини и продажбите на компютърна и комуникационна техника* имаха най-голямо повишение, съответно с 15% и 12.5%, докато *търговията на дребно с автомобилни горива* продължи да се понижава, отчитайки спад от 11.3% на годишна база.

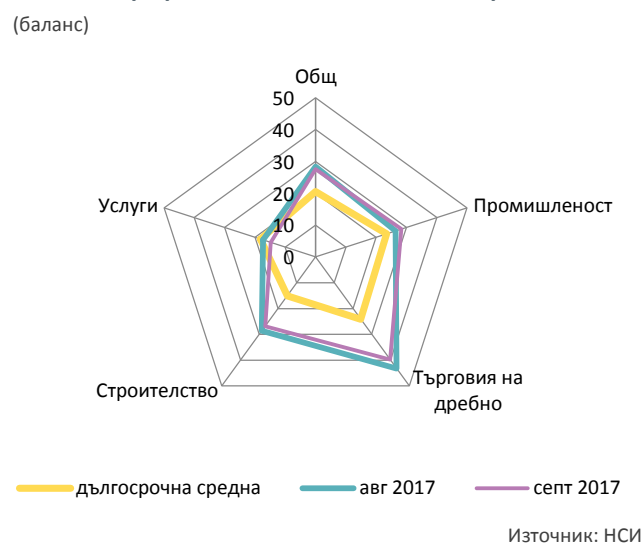
Граф. 1: Оборът в промишлеността

Граф. 2: Индекс на строителната продукция

Граф. 3: Бизнес климат по сектори

¹ Анализът на краткосрочната бизнес статистика се базира на неизгладени данни. Индексът на оборота отразява едновременно изменението на стойността на продажбите и изменението на цените. При изчисляване на индекса на промишленото производство стойностите се коригират с индекса на цени на производител, за да се изолират ценовите (инфлационните) изменения.

През септември **общият индикатор за бизнес климата** се понижи с 0.8 пункта поради влошаване на оценките във всички сектори с изключение на промишлеността (граф. 3 и 4). Анкетирания в услугите и търговията на дребно имаха по-неблагоприятни очаквания за търсенето и обема на продажби през следващите месеци. Очакванията в строителството също бяха по-резервирани, въпреки повишаването на поръчките през последния месец. Производствената активност в промишлеността се подобри и очакванията бяха благоприятни.

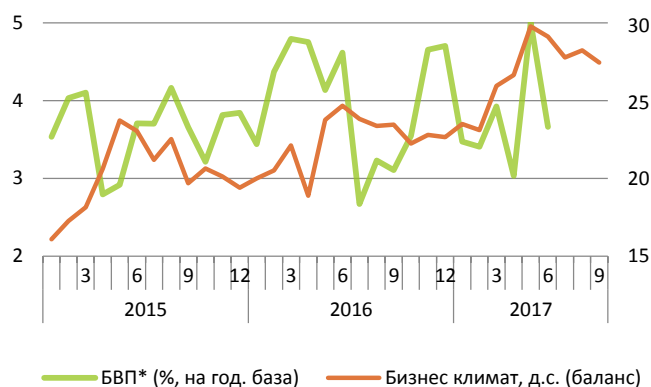
През септември индикаторът за **доверието на потребителите** се повиши с 2.3 пункта след слабо намаление с 0.4 пункта през юли и 0.1 пункт през август (граф. 5). Подобрението се дължеше на очакванията за понижение на безработицата. Броят на анкетирания, които определят настоящата ситуация като благоприятна за спестявания, също се увеличи.

Индикаторът за проследяване на икономическия цикъл² бе във фаза на подем за третото тримесечие (граф. 6), което предполага ускоряване на икономическия растеж. Всички секторни индикатори, съставляващи общия, също бяха във фаза на подем.

ПАЗАР НА ТРУДА

През септември **коэффициентът на безработица** се понижи с 0.2 пр.п. спрямо август и достигна 6.5% (граф. 7). Тази стойност беше съпоставима с нивата на показателя от края на 2008 и началото на 2009 г., когато влиянието на икономическата криза върху пазара на труда все още не се беше проявило. Низходящата тенденция на безработицата бе отражение на увеличаване изходящ поток безработни, предимно поради нарасналия брой постъпили на работа лица. Последните се повишиха до 22.8 хил. души през септември, повлияни най-вече от нарасналото търсене на труд на първичния трудов пазар, където реализацията през месеца намериха 14.3 хил. души, с 27.8% повече в сравнение с август. Постъпилите на работа по програми и мерки от ЗНЗ също отбелязаха увеличение спрямо предходния месец до 3.7 хил. души, което беше втората най-висока месечна стойност от началото на годината след тази, отчетена през май.

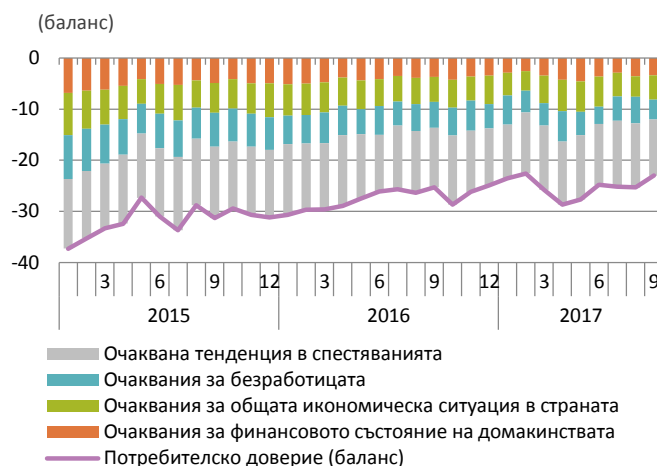
Граф. 4: Бизнес климат и БВП

* Месечните данни за БВП са получени чрез метода Chow-Lin за разбивка на тримесечни данни.

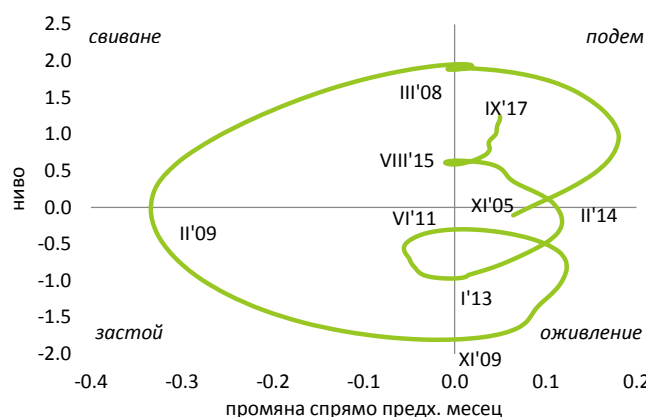
Източник: Евростат

Граф. 5: Доверие на потребителите и динамика по компоненти

Източник: Евростат

Граф. 6: Индикатор за проследяване на икономическия цикъл

Източник: Евростат, МФ

² Индикаторът за проследяване на икономическия цикъл илюстрира развитието на данните от анкетите за трето тримесечие. За повече информация - Gayer, C (2010) "Report: The Economic Climate Tracer – A tool to visualise the cyclical stance of the economy using survey data" and Gayer, C, J. Genet (2006) "Using Factor Models to Construct Compo-site Indicators from BCS Data"

ИНФЛАЦИЯ

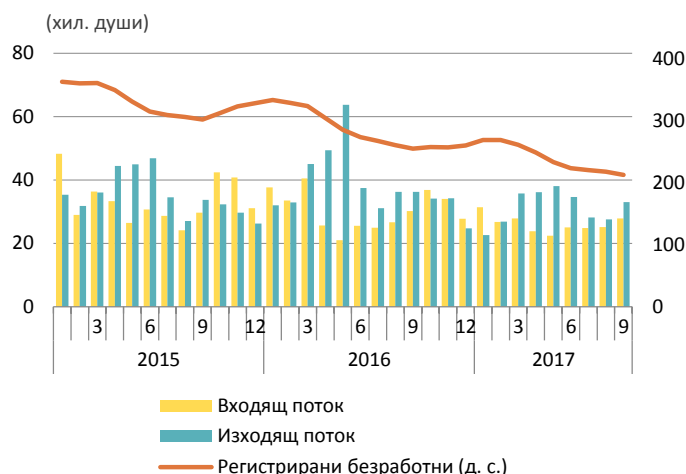
Потребителските цени в страната се понижиха средно с 0.2% през септември спрямо предходния месец, според ХИПЦ, след като услугите поевтиняха средно с 2.4%³. Това от своя страна се дължеше на понижение на цените при три основни подкомпонента в тази група, а именно: пътнически въздушен транспорт – с 5.9% спрямо август, комплексни услуги за почивка – с 15.2%, и настаняване в курортните комплекси – с 18.7%. Приносът им за понижението на общия индекс през месеца се оценява на -0.58 пр.п. От друга страна, цените на услугите в сферата на общественото хранене продължиха да нарастват – с 0.3% спрямо август. Автомобилните горива поскъпнаха с 2.5% за месеца, като бяха повлияни от динамиката на международната цена на суровия петрол. Цените на хранителните стоки се повишиха средно с 0.9%. Пресните зеленчуци и картофите допринесоха най-вече за отчетеното поскъпване при храните, но тенденцията на нарастване в цените на мляко, сирене, кашкавал, масло и яйца се ускори през месеца.

Административните цени също се увеличиха с 0.2% на месечна база след увеличения на цените за водоснабдяване - с 0.9%, канализация и пречистване на вода - с 1%, висше образование - с 1.7% и такси за детски градини - с 0.7%.

Годишният темп на инфлация се ускори до 1.3%, като следствие от нарасналия положителен принос на по-високите цени на храните и енергията (граф. 8). Базисната инфлация⁴ също се повиши до 0.5% на годишна база.

След значително забавяне в поскъпването на Брента на годишна база (граф. 9), през последните три месеца цената на суровината следваше възходящ тренд, като се повиши с 12.5% в евро през септември. Цените на хранителните продукти отчетоха спад с 8.3% спрямо съответния месец на предходната година.

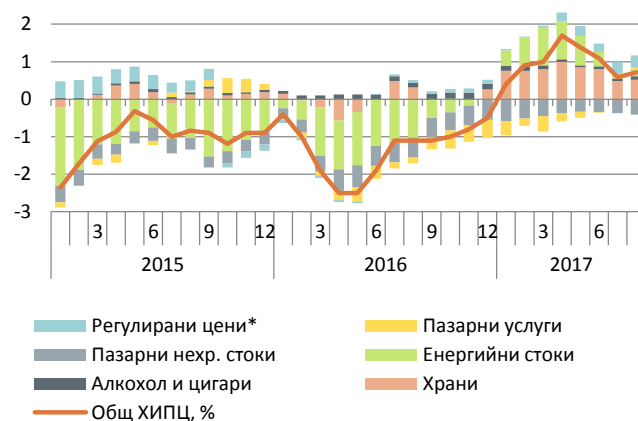
Граф. 7: Входящ, изходящ поток и брой регистрирани безработни

Източник: АЗ

Граф. 8: Приноси по основни компоненти на ХИПЦ

(пр.п., на год. база)

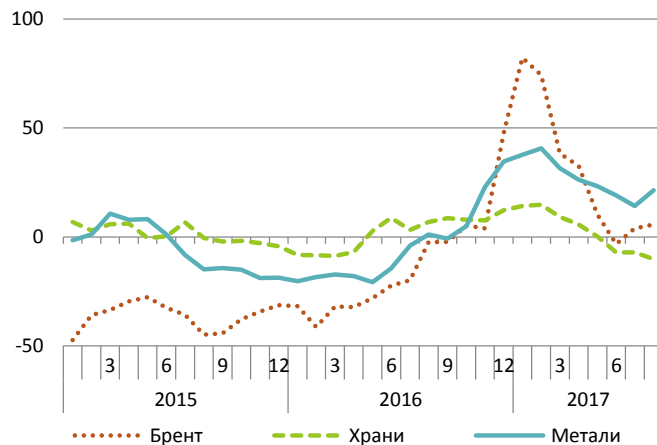

* Индексът на регулираните цени се изчислява чрез претегляне на съответните елементарни агрегати.

Източник: Евростат, МФ

Граф. 9: Международни цени на основни суровини

(в евро)

Източник: Световна банка, МФ

³ Изменението в цените на услугите с контролирани цени е изключено.

⁴ От общия индекс е изключено изменението в цените на енергийните стоки и непреработените храни.

ВЪНШЕН СЕКТОР

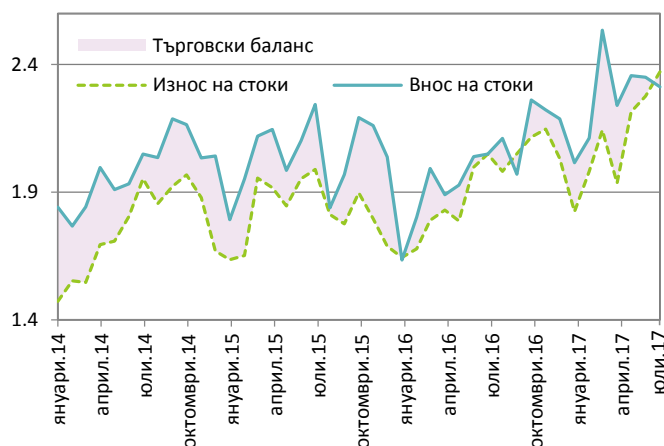
През юли при търговията със стоки бе регистриран излишък за първи път за последните десет месеца, като салдото достигна 58.5 млн. евро. Положителната динамика се дължеше както на ръста на износа с 4.1%, така и на спада на вноса с 1.6% на месечна база. Въпреки това *търговският дефицит* от началото на годината остана по-висок с 1.1 пр.п. спрямо същия период на 2016 г., когато бе 1.2% от БВП. По отношение на услугите, износет на производствени услуги с материали за влагане, притежавани от други, застрахователни и пенсионни услуги и други бизнес услуги, се понижи през периода януари-юли, което доведе до спад на общия износ на услуги с 1.9% спрямо година по-рано. Износет на транспортни и туристически услуги се увеличи, съответно с 5.1% и 10.7% на годишна база. По данни на НСИ, посещенията на чужденци в България са се увеличили с 15.2% спрямо първите седем месеца на миналата година. Ръстът бе равномерно разпределен между посетителите от държави-членки на ЕС и други европейски държави. Вносет на услуги се понижи с 11.4% за периода, което доведе до нарастване на *излишъка по баланса на услугите* от 3.4% от БВП през 2016 г. на 3.7% от БВП през 2017 г. През юли *положителният баланс на вторичния доход* се подобри значително спрямо предходния месец поради по-високите трансфери от ЕС към сектор „Държавно управление“. Излишъкът по текущата сметка за периода януари-юли бе 1 568.4 млн. евро (или 3.1% от прогнозния БВП при 3.5% от БВП за същия период на 2016 г.).

През юли бе наблюдаван значителен ръст на активите и спад на пасивите по **финансовата сметка**, което доведе до положително салдо от 368.1 млн. евро (0.7% от прогнозния БВП). Динамиката бе продиктувана от спада на пасивите по *портфейлните инвестиции* и от нарастването на *други инвестиционни активи* (валута и депозити).

Брутният външен дълг (БВД) възлезе на 33.1 млрд. евро към края на юли (65% от прогнозния БВП спрямо 70.1% в края на юли 2016 г.). Краткосрочният външен дълг бе 22.6% от общия БВД. Нетният външен дълг намалѐ с 1.9 млрд. евро спрямо края на 2016 г. Спадът отрази силното нарастване на чуждестранните активи на търговските банки и депозитите на нефинансовия сектор в чужбина.

Граф. 10: Динамика на външната търговия

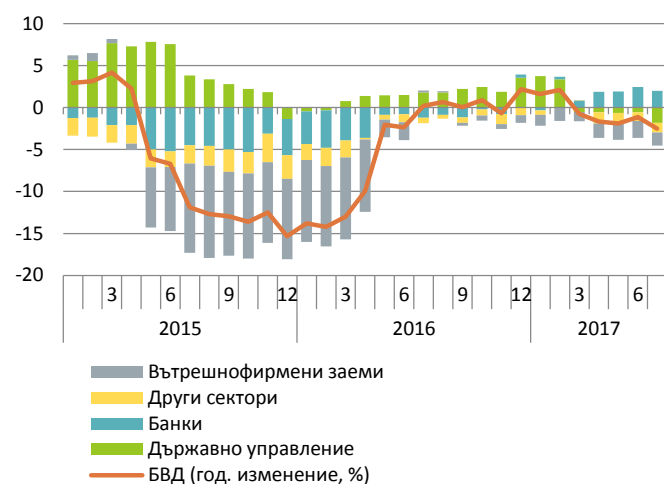
(млрд. евро)

Източник: БНБ

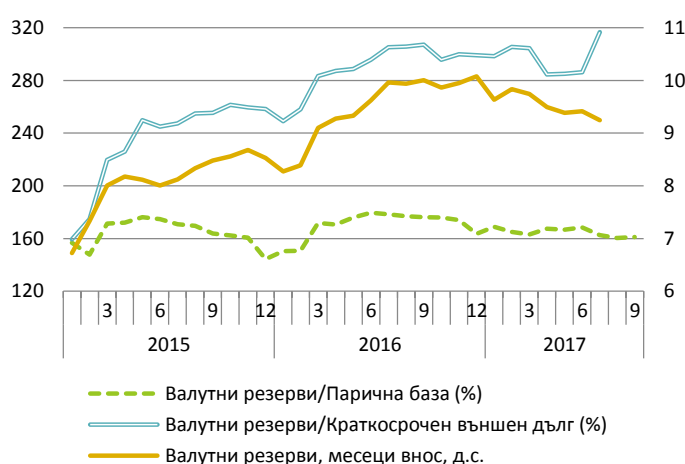
Граф. 11: Брутен външен дълг

(пр.п., на год. база)

Източник: БНБ

Граф. 12: Ключови отношения за валутния борд

Източник: БНБ, МФ

ФИНАНСОВ СЕКТОР

Международните валутни резерви нараснаха с 0.4% през септември спрямо предходния месец, като възлязоха на 24.6 млрд. евро. За промяната на месечна база положителен принос имаха основно задълженията към правителството и бюджетни организации, които нараснаха с 2.5%. Депозитът на правителството при БНБ бе положително повлиян от новата емисия 7.5-годишни ДЦК, деноминирани в лева, на стойност 85 млн. лв. Банкнотите и монетите в обращение също имаха положителен принос към месечната динамика, като нараснаха с 1.1%. Банковите резерви леко се свиха с 1.3% спрямо предходния месец. Годишният растеж на резервите се забави до 4.5% при 4.9% в края на август. Най-голям положителен принос имаха банковите резерви и банкнотите и монетите в обращение, които се увеличиха съответно с 15.8% и 12.7% на годишна база (граф. 12).

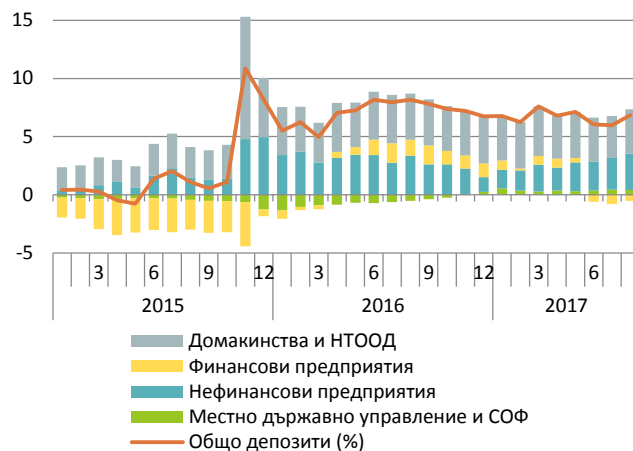
Кредитът за частния сектор леко се ускори през август до 4.6% на годишна база, при 4.5% в края на юли. Корпоративният кредит запази темпа си на годишен растеж от предходния месец от 2.8%, докато този за домакинствата се ускори до 5.7%, движен от ипотечните и потребителските кредити, които нараснаха с по 5.4% спрямо същия период на миналата година. Спадът на **лошите и реструктурирани кредити** бе 10.9% на годишна база, докато делът им в общите кредити за нефинансови предприятия и домакинства възлезе на 14.4%, при 14.5% през юли.

Среднопретегленият лихвен процент по кредити за нефинансови предприятия продължи тенденцията си на намаление, като се понижи с 22 б.т. през август (Табл. 1). По отношение на матуритета, претеглената цена по корпоративните кредити в национална валута отчете най-голямо намаление в сегмента над 5 години, докато при корпоративните кредити в евро и щатски долари то бе отчетено в сегмента над 1 до 5 години. Месечният обем на новоотпуснатите корпоративни кредити бе с 25.3% по-малко спрямо година по-рано. Среднопретегленият лихвен процент по жилищните кредити леко се повиши с 3 б.т. спрямо юли, докато този по потребителските кредити намален с 2 б.т.

Среднопретегленият лихвен процент по срочни депозити през август остана на равнището си от предходния месец. Претеглената цена на срочните

Граф. 13: Приноси към растежа на депозитите, вкл. в МЗ по сектори

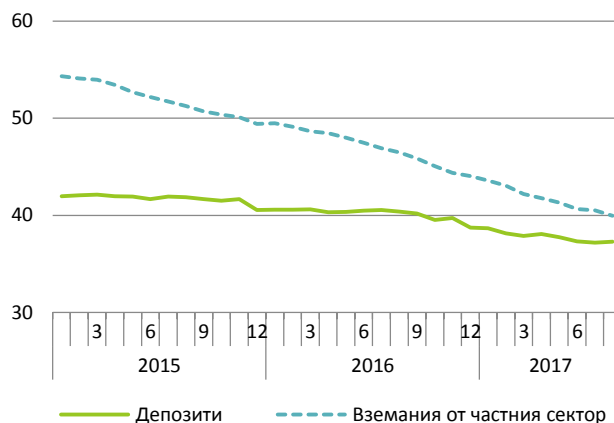
(пр.п., на год. база)

Източник: БНБ

Граф. 14: Дял на депозитите и вземания от частния сектор във валута

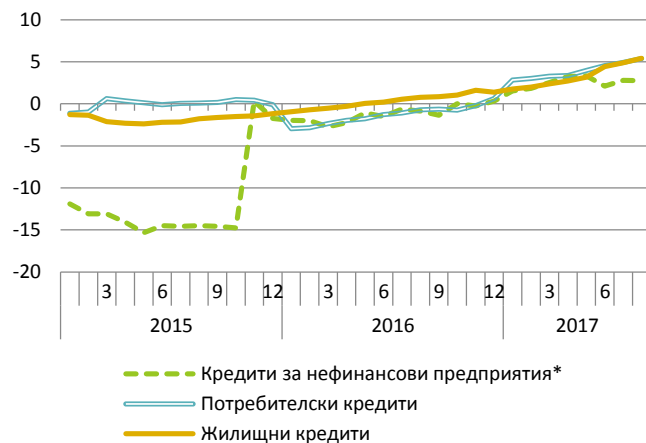
(% от общото)

Източник: БНБ

Граф. 15: Кредит към частния сектор

(%, на год. база)

* При тази категория кредити драстичният спад от ноември 2014 г. се дължи на статистическия ефект от изключването на КТБ като отчетна единица от данните по парична статистика на сектор „Други парично-финансови институции“.

Източник: БНБ, МФ

депозити на домакинства намаля с 1 б.т., докато тази на нефинансовите предприятия отчете повишение от 2 б.т. Цената на срочните депозити деноминирани в евро и щатски долари се понижи, съответно с 1 и 6 б.т. Общият обем новопривлечени през август депозити достигна 1.24 млрд. лв., което беше с 21.4% по-малко в сравнение със същия месец на 2016 г. (табл. 3).

ФИСКАЛЕН СЕКТОР

Салдото по консолидираната фискална програма за първите осем месеца на 2017 г. бе положително, като достигна 2.2 млрд. лв. (2.2% от прогнозния БВП). Излишъкът бе формиран от превишение на приходите над разходите и при двата съставни бюджета – национален и европейски средства.

Общо приходите и помощите в края на август възлязоха на 23.3 млрд. лв., като нивото им се повиши с 1.2% спрямо същия период на 2016 г. (граф. 16). Спадът при помощите, който започна през април 2016 г., продължи и през август 2017 г., като достигна 55.1% на годишна база с натрупване. По-високите данъчни постъпления с 8.4% обаче компенсиряха негативния принос на средствата от фондовете на ЕС. Растежът на данъчните постъпления се дължеше в най-голяма степен на ръста при социално и здравноосигурителните вноски (14.3% на годишна база), както и на по-високите с 5.5% косвени данъци. За последното в най-голяма степен допринесе нарастването на касовите постъпления от ДДС и акцизи, съответно със 7.6% и 1.7% спрямо август 2016 г. Приходите от преки данъци за разглеждания период се повишиха с 8.4%.

Общите правителствени разходи нараснаха със 7.3% на годишна база до 21.1 млрд. лв. Основен принос за растежа им имаха по-високите плащания за персонал (с ръст от 25% спрямо година по-рано), социалните разходи и стипендии (4.4%) и субсидиите (27.2%). Значително намаляха разходите за текуща издръжка (13.3%), а капиталовите бяха с 5.1% по-ниски от нивото си през предходната година (граф. 17).

Фискалният резерв в края на август възлезе на 11.6 млрд. лв. (11.7% от прогнозния БВП), в т.ч. 11.1 млрд. лв. средства на депозити в БНБ и други банки и 0.5 млрд. лв. вземания от фондовете на ЕС за сертифицирани разходи и др. В сравнение със

Табл. 1: Среднопотеглени лихвени проценти по нови кредити за нефинансови предприятия и домакинства, %

	август 2016	юли 2017	август 2017
Нефинансови предприятия	4.30	3.57	3.35
Потребителски кредити	8.85	8.08	8.06
Жилищни кредити	4.94	3.91	3.94

Източник: БНБ, МФ

Табл. 2: Годишен процент на разходите (ГПР)*

	август 2016	юли 2017	август 2017
Потребителски кредити	10.86	10.26	10.16
Жилищни кредити	5.42	4.33	4.37

* Годишен процент на разходите по нов бизнес по кредити за сектор Домакинства по оригинален матуридет. ГПР за потребителски и жилищни кредити са претеглени по валута и срочност.

Източник: БНБ, МФ

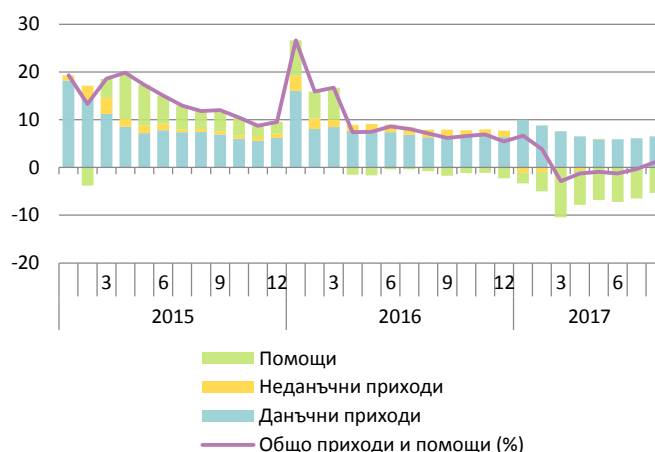
Табл. 3: Среднопотеглени лихвени проценти по нови срочни депозити на нефинансови предприятия и домакинства, %

	август 2016	юли 2017	август 2017
лева	0.78	0.32	0.34
евро	0.67	0.32	0.31
щатски долари	0.62	0.51	0.45

Източник: БНБ, МФ

Граф. 16: Приноси за растежа на общите приходи и помощи

(с натрупване, в пр.п. на год. база)

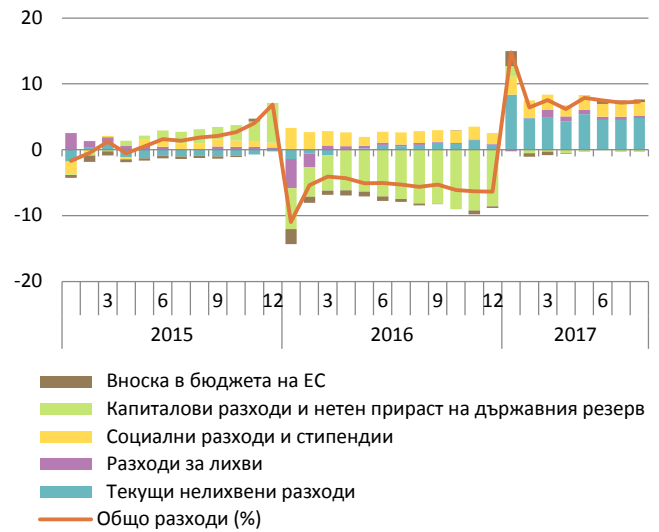
Източник: МФ

същия период на предходната година резервът намаля с 19.8%.

Размерът на **държавния дълг**, вкл. държавногарантирания, в края на август се запази почти непроменен спрямо нивото си от предходния месец - 25.5 млрд. лв. или 25.6% от прогнозния БВП, при 28.8% от БВП година по-рано. Външният и вътрешният дълг възлязоха съответно на 17.1% и 6.5% от БВП, при 20.7% и 7.5% от БВП година по-рано. Съотношението на държавногарантирания дълг към БВП в края на август бе 2%, при 0.6% година по-рано. ■

Граф. 17: Приноси за растежа на общите разходи

(с натрупване, в пр.п. на год. база)

Източник: МФ

ОСНОВНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНДИКАТОРИ

		Годишни данни			Тримесечни данни				Месечни данни						
		2014	2015	2016	III'16	IV'16	I'17	II'17	03'17	04'17	05'17	06'17	07'17	08'17	09'17
— Брутен вътрешен продукт¹															
БВП	растеж, %	1.3	3.6	3.9	3.0	4.3	3.6	3.9	-	-	-	-	-	-	-
Потребление	растеж, %	2.2	3.8	3.3	0.9	5.1	4.2	4.7	-	-	-	-	-	-	-
Брутообразуване в основен капитал	растеж, %	3.4	2.7	-6.6	-9.5	-10.0	2.4	4.0	-	-	-	-	-	-	-
Износ	растеж, %	3.1	5.7	8.1	10.7	10.6	6.1	3.6	-	-	-	-	-	-	-
Внос	растеж, %	5.2	5.4	4.5	5.9	4.9	9.1	6.2	-	-	-	-	-	-	-
Селско стопанство	растеж, %	4.8	-6.8	5.3	10.0	5.4	-0.1	0.0	-	-	-	-	-	-	-
Индустрия	растеж, %	0.3	4.2	4.0	2.6	4.6	3.7	4.1	-	-	-	-	-	-	-
Услуги	растеж, %	1.7	3.3	3.1	2.2	3.9	5.4	4.3	-	-	-	-	-	-	-
Корективи	растеж, %	0.1	7.5	7.2	2.9	6.0	-4.0	2.7	-	-	-	-	-	-	-
— Краткосрочна бизнес статистика²															
Промислено производство	растеж, %	1.8	2.9	2.7	2.9	4.1	3.9	4.8	6.5	0.6	11.1	3.3	4.6	4.9	-
Оборот в промишлеността	растеж, %	0.0	1.7	1.0	2.8	7.6	10.3	9.9	15.2	5.4	15.7	8.8	11.5	10.9	-
Оборот в търговията на дребно	растеж, %	10.2	11.8	3.9	3.7	3.6	4.7	3.4	6.3	1.3	6.3	2.7	2.3	3.2	-
Строителна продукция	растеж, %	7.0	11.2	-16.7	-18.1	-15.3	0.1	6.4	5.3	-2.2	13.9	7.8	8.9	8.9	-
Общ бизнес климат	баланс	15.9	20.3	22.5	23.7	22.7	24.3	28.7	26.1	26.8	30.0	29.3	27.9	28.4	27.6
Промисленост	баланс	18.2	22.9	23.5	24.6	23.1	26.5	27.7	27.6	27.2	28.5	27.3	28.6	26.4	28.3
Търговия на дребно	баланс	24.0	27.6	33.6	36.5	34.6	32.1	39.4	33.3	35.4	41.0	41.7	38.8	43.3	39.8
Строителство	баланс	7.3	15.2	17.9	19.8	17.8	19.0	29.1	24.5	26.4	29.3	31.5	28.3	28.6	26.8
Услуги	баланс	11.7	12.7	13.8	12.8	14.7	17.4	19.6	17.4	17.7	22.4	18.7	15.4	17.3	14.8
— Пазар на труда															
Коеф. на икономическа активност (15+)	%	54.1	54.1	53.3	53.6	52.7	53.7	55.8	-	-	-	-	-	-	-
Коеф. на заетост (15+)	%	48.0	49.1	49.3	49.9	49.2	50.0	52.2	-	-	-	-	-	-	-
Заетост (СНС)	растеж, %	0.4	0.4	0.5	-1.0	0.6	1.2	0.9	-	-	-	-	-	-	-
Безработица (НРС)	%	11.4	9.1	7.6	7.0	6.7	6.9	6.3	-	-	-	-	-	-	-
Безработица (АЗ)	%	11.2	10.1	8.7	8.0	7.9	8.1	7.2	8.0	7.6	7.1	6.8	6.7	6.7	6.5
Номинална работна заплата	растеж, %	6.0	6.8	9.5	7.7	8.2	9.1	9.9	9.9	10.2	9.9	9.7	-	-	-
Реална работна заплата ³	растеж, %	7.7	8.0	11.0	8.9	9.1	8.3	8.4	8.8	8.4	8.3	8.5	-	-	-
Производителност на труда (БВП на зает)	растеж, %	1.0	3.3	2.9	4.2	2.9	2.6	3.2	-	-	-	-	-	-	-
Реални разходи на единица труд (БВП)	растеж, %	4.1	0.1	-0.9	-3.0	-3.1	4.2	2.4	-	-	-	-	-	-	-
Номинални разходи на единица труд (БВП)	%	4.6	2.3	0.2	-0.3	-2.0	4.9	6.5	-	-	-	-	-	-	-
— Инфлация															
Индекс на потребителските цени	растеж, %	-1.4	-0.1	-0.8	-0.3	-0.3	1.7	2.3	1.9	2.6	2.3	1.9	1.3	1.4	2.1
Хармонизиран индекс на потребителски цени	растеж, %	-1.6	-1.1	-1.3	-1.1	-0.8	0.2	1.5	1.0	1.7	1.4	1.1	0.6	0.7	1.3
Цени на производител на вътрешния пазар	растеж, %	-0.9	-1.6	-2.9	-3.0	-0.5	2.3	3.4	2.1	3.9	3.5	2.7	5.3	5.9	-
Цени на производител на международния пазар	растеж, %	-1.8	-2.4	-3.5	-3.1	2.8	9.6	5.6	8.0	8.4	4.6	3.7	3.5	5.5	-
— Консолидиран бюджет (с натрупване)															
Приходи и помощи	млн. лв.	29 409	32 200	33 953	25 652	33 956	8 838	17 483	8 837	12 017	14 716	17 482	20 478	23 285	-
Общо разходи	млн. лв.	32 482	34 685	32 481	22 290	32 491	7 781	15 737	7 779	10 426	13 033	15 735	18 506	21 133	-
Вноски в бюджета на ЕС	млн. лв.	955	946	859	612	859	214	488	214	286	364	488	560	607	-
Касов дефицит (-) / излишък (+)	млн. лв.	-3 073	-2 485	1 473	3 363	1 465	1 058	1 746	1 058	1 591	1 683	1 747	1 972	2 151	-
	% от БВП	-3.7	-2.8	1.6	3.6	1.6	1.1	1.8	1.1	1.6	1.7	1.8	2.0	2.2	-
Държавен и държавногарантиран дълг	млн. лв.	22 753	23 300	27 424	26 417	27 424	26 886	27 212	26 886	26 911	27 028	27 212	25 492	25 457	-
	% от БВП	27.2	26.3	29.1	28.5	29.6	27.7	28.0	27.0	27.0	27.1	27.3	25.6	25.6	-
Фискален резерв	млн. лв.	9 170	7 873	12 883	14 287	12 883	12 574	13 174	12 574	13 168	12 820	13 174	11 698	11 632	-
	растеж, %	95.9	9.1	63.6	41.8	63.6	6.0	-6.8	6.0	6.9	-4.7	-6.8	-19.3	-19.8	-

		Годишни данни			Тримесечни данни				Месечни данни						
		2014	2015	2016	III'16	IV'16	I'17	II'17	03'17	04'17	05'17	06'17	07'17	08'17	09'17
— Финансов сектор															
Международни резерви	млн. евро	16 534	20 285	23 899	23 494	23 899	24 044	23 970	24 044	23 634	23 666	23 970	23 729	24 444	24 551
Покритие на паричната база	%	165.1	144.3	163.4	176.2	163.4	163.0	168.4	163.0	167.5	166.6	168.4	162.4	160.3	161.2
Покритие на вноса	месеци	7.1	8.5	10.0	10.0	10.1	9.7	9.4	9.7	9.5	9.4	9.4	9.2	-	-
Покритие на краткосрочния външен дълг	%	166.0	257.5	298.1	307.2	299.2	302.6	286.4	304.5	284.7	285.1	286.4	316.7	-	-
Паричен агрегат М1	растеж, %	15.1	15.6	13.5	14.6	13.5	17.7	15.2	17.7	16.4	16.9	15.2	14.6	15.9	-
Паричен агрегат М3	растеж, %	1.1	8.8	7.6	8.7	7.6	8.5	7.0	8.5	7.6	8.0	7.0	6.9	7.7	-
Депозити	растеж, %	-0.5	8.2	6.7	7.8	6.7	7.6	6.0	7.6	6.8	7.1	6.0	6.0	6.8	-
Кредит към частния сектор	растеж, %	-8.2	-1.2	1.5	-0.1	1.5	3.8	4.2	3.8	4.3	4.7	4.2	4.5	4.6	-
Кредит към нефинансовите предприятия	растеж, %	-11.6	-1.7	0.3	-1.4	0.3	2.5	2.1	2.5	3.3	3.3	2.1	2.8	2.8	-
Кредит за домакинствата	растеж, %	-1.6	-1.3	2.0	0.5	2.0	4.7	6.0	4.7	5.2	5.8	6.0	5.5	5.7	-
Лихвен процент по кредити ⁴	%	7.9	7.0	5.8	5.5	5.4	5.3	4.6	5.1	4.8	4.7	4.6	4.3	4.4	-
Лихвен процент по депозити ⁵	%	2.6	1.3	0.8	0.7	0.6	0.5	0.4	0.5	0.3	0.4	0.4	0.3	0.3	-
Валутен курс BGN/USD	кр. пер.	1.61	1.79	1.86	1.75	1.86	1.83	1.71	1.83	1.79	1.74	1.71	1.67	1.65	1.66
	ср. пер.	1.47	1.76	1.77	1.75	1.81	1.84	1.74	1.83	1.82	1.77	1.74	1.70	1.66	1.64
— Брутен външен дълг															
Брутен външен дълг	% от БВП	92.0	75.0	73.1	70.2	70.1	65.8	66.2	65.8	66.3	66.1	66.1	65.0	-	-
Краткосрочен външен дълг	% от БВД	25.3	23.1	23.1	21.0	21.7	21.8	23.1	22.0	23.0	23.0	23.2	22.6	-	-
Вътрешнофирмени заеми	% от БВД	40.3	37.2	36.1	37.2	36.8	36.4	35.9	36.5	35.7	36.0	35.8	36.6	-	-
— Платежен баланс⁶															
Текуща сметка	млн. евро	35	-61	1 989	1 697	-112	-74	502	-295	-111	182	432	1 141	-	-
Текуща сметка, плъзгаща се база	% от БВП	0.1	-0.1	4.2	3.8	5.4	4.7	4.1	4.8	4.6	4.9	4.2	5.1	-	-
Търговски баланс	млн. евро	-2 777	-2 622	-1 845	-49	-376	-714	-522	-392	-306	-142	-74	58	-	-
Търговски баланс, плъзгаща се база	% от БВП	-6.5	-5.8	-3.9	-3.4	-2.1	-2.8	-3.3	-2.9	-3.4	-3.4	-3.4	-3.3	-	-
Износ, f.o.b.	млн. евро	21 026	21 919	22 556	6 081	6 294	5 948	6 427	2 143	1 935	2 216	2 277	2 371	-	-
	растеж, %	-0.9	4.2	2.9	9.0	16.9	16.4	14.4	19.7	5.7	23.9	13.9	15.7	-	-
Внос, f.o.b.	млн. евро	23 803	18 678	24 400	6 130	6 670	6 662	6 949	2 534	2 241	2 357	2 351	2 313	-	-
	растеж, %	-1.4	-21.5	30.6	1.3	4.3	22.7	18.6	27.1	18.6	22.3	15.3	12.8	-	-
Капиталова сметка	млн. евро	960	1 422	1 067	183	75	113	79	32	8	33	38	76	-	-
Финансова сметка	млн. евро	-2 090	-1 076	-764	503	423	-542	-23	-465	138	183	-344	934	-	-
Нетни преки чуждестранни инвестиции	млн. евро	-882	-2 388	-764	-106	502	-192	-162	92	64	-72	-155	36	-	-
Нетни портфейлни инвестиции	млн. евро	1 871	44	2 198	539	632	-29	348	40	183	56	109	-369	-	-
Други нетни инвестиции	млн. евро	2 170	-4 510	1 523	-754	1 078	46	-11	-193	404	52	-466	370	-	-
Промяна в международните резерви на БНБ	млн. евро	1 807	3 730	3 467	1 061	576	77	96	238	-379	94	381	-209	-	-

Забележка: Всички изменения на индикаторите, посочени в таблицата като растеж в %, са на база съответния период на предходната година. За изчисление на съотношенията към БВП са използвани отчетни данни за БВП по текущи цени за 2014 г. - 83 634.3 млн. лв., за 2015 г. - 88 571.3 млн. лв. и за 2016 г. - 94 129.9 млн. лв., както и прогнозни данни на МФ за 2017 г. - 99 623.9 млн. лв.;

1. Растежи при съпоставими цени от 2010 г., неизгладени данни;
2. Неизгладени данни;
3. Дефлирани с ХИПЦ;
4. Лихвен процент по новоотпуснати кредити за домакинства, НТООД и нефинансови предприятия - среднопретеглен по вид, валута и срочност;
5. Лихвен процент по новопривлечени срочни депозити на домакинства, НТООД и нефинансови предприятия - среднопретеглен по вид, валута и срочност;
6. Аналитично представяне, в съответствие с шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция.

В текущия Месечен обзор на българската икономика са използвани статистически данни, публикувани до 13 октомври 2017 г. Информацията в това издание може да се ползва без специално разрешение, но с изрично позоваване на източника. Публикуваните оценки и коментари не следва да се считат за препоръка за вземане на определени инвестиционни решения.

ISSN 2367-5012

© Министерство на финансите, 2017 г.
Дирекция "Икономическа и финансова политика"

София 1000, ул. "Г. С. Раковски" 102
<http://www.minfin.bg/bg/page/870>
e-mail: secretary.evp@minfin.bg